

Politinės darbotvarkės pateikimas Lietuvos televizijų žinių laidose

Martyna Bajorinaitė, Marija Keršanskienė,
Ligita Luščiauskaitė, Indrė Petronytė, Valdonė Rudenkienė,
Donata Rukaitė, Valdemaras Šukšta

Vilniaus universiteto Analitinės žurnalistikos studijų programa
Maironio g. 7, Vilnius

Santrauka. Grupė autorių nagrinėja, kaip parlamento darbotvarkė atspindi žiniasklaidos temų tvarkaraštyje (atsižvelgiant į pozityvistinę žiniasklaidos temų kūrimo teoriją, kad esą medijos turi socialinį interesą kurti dienos tutinio tvarkaraštį). Autoriai apibrėžė tyrimų laikotarpį ir išnagrinėjo, kiek parlamente priimtų sprendimų patenka į žiniasklaidos akiratį, tiksliau, kurie atitinkami sprendimai virsta naujienų pranešimais. Tyrejai rėmėsi žurnalistiniais informacijos atrankos kriterijais - naujumu, aktualumu ir konfliktu. Pagal šiuos kriterijus ištirta ne tik, kokie klausimai ir kaip buvo pateikti visuomenei nacionalinių Lietuvos televizijų naujienų laidose, bet ir išsiaiškinama, ar tikrai pasirenkami įvykiai atitinka minėtus kriterijus, ypač – aktualumą.

Presentation of the Political Agenda in the News Programs of Lithuanian TV channels

Summary. The authors of the article investigate how the parliamentary agenda is reflected in the agenda-setting. They determined the study period and examined how many decisions made in the Parliament are on the agenda of Lithuanian te-

Received: 12/02/2019. Accepted: 12/06/2019

Copyright © 2019 Martyna Bajorinaitė, Marija Keršanskienė, Ligita Luščiauskaitė, Indrė Petronytė, Valdonė Rudenkienė, Donata Rukaitė, Valdemaras Šukšta. Published by Vilnius University Press. This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution Licence \(CC BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

levision channels. The study showed that the agenda of the Seimas of Lithuania occupies a very small part of the schedule of media topics. The researchers relied on journalistic criteria for the selection of information – novelty, relevance and conflict. According to them, the criteria by which journalists choose news are not very clear. Sometimes the selected news does not match any – novelty, relevance, or conflict criterion, and sometimes only one of them. However, the criterion of conflict should be considered dominant. Let's do it the premise that scandalous news is of most interest to the public. On the other hand, the fact that journalists take the news of a press release already prepared by the Parliament also partly explains the fact of non-compliance with the news selection criteria.

Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas) yra politinių sprendimų priėmimo institucija, kurioje beveik kasdien nagrinėjami visuomenei svarbūs klausimai. Visuomenė apie svarbius Seime priimtus įstatymus, jų svarstymus bei kitus įvykius – manome – sužino iš žiniasklaidos. Informacijos surinkimas, apdorojimas ir pateikimas visuomenei atliekamas remiantis tam tikrais kriterijais. Šiame darbe lyginama, kiek parlamento darbotvarkės priimtų sprendimų patenka į žiniasklaidos temų tvarkaraštį. Seimas pasirinktas dėl to, jog tai yra viena svarbiausių mūsų valdžios institucijų, priimanči įstatymus, atsižvelgiant, jog gyvename parlamentinėje valstybėje. Seimo darbotvarkė yra ne tik įstatymų svarstymas ir jų priėmimas, bet kitos įvairios procedūros, vykstančios Seime ir vienaip ar kitaip darančios ar darysiančios įtaką visuomeniniam piliečių gyvenimui: Seimo vadovų susitikimai, įvairių klausimų svarstymas, diskusijos, derybos, netgi atskirų Seimo narių ar visos grupės komandiruotes. Todėl Seimo darbotvarkė suprantama plačiai, o svarbiausi klausimai, atsispindintys žiniasklaidoje, turėtų būti atrinkti pagal naujienos atrankos kriterijus. Šalies piliečiai yra suinteresuoti gauti informaciją apie Seimo iniciatyvas, svarstymus, sprendimus, o žiniasklaidos misija – apie tai informuoti. Ji atrenka, kurią informaciją pateikti visuomenei, o kurios – ne. Vadinasi, žiniasklaida nustato, kokie valdžios darbo veiksmai ar sprendimai yra aktualūs. Šiame straipsnyje nagrinėja-

ma televizijos žinių laidų naujienų atranka pateikiant Seimo darbotvarkę: kada ir kokius Seimo darbotvarkės klausimus transliavo žinių laidoje. Pasirinkimas tirti televizijų (vaizdo informacijos) pranešimus apie pagrindinius politinius sprendimus grindžiamas tuo, jog vaizdo pranešimai yra efektyviausi masinei auditorijai priimant naujienas; juolab kad nacionalinės televizijos aprėpia palyginti dideles masinio vartotojo auditorijas; be to, esminiai įstatymų leidžiamosios valdžios sprendimai turi skatinti visuomenės diskusiją ne tada, kai jai reikšmingas sprendimas (įstatymas) priimtas, bet tada, kai jis parengtas priimti.

Publikacijos tikslas. Išnagrinėti Seimo darbotvarkę ir televizinės žiniasklaidos temų tvarkaraštį. Pagal pasirinktus (nustatytus ir sutartus) kriterijus palyginti konkrečių dienų Seimo darbotvarkę ir trijų televizijų vakaro žinias, išsiaiškinant, ar žiniasklaidoje atsispindi visuomenei svarbių klausimų svarstymai ir sprendimų priėmimai Seime.

Tyrimo metodika. Atsitiktine tvarka pasirinktos septynios 2016 metų dienos: lapkričio 17, 22, 23, 24, 29, 30 ir gruodžio 8. Nagrinėjamos pasirinktų dienų Seimo posėdžių, Seimo valdybos, Seniūnų sueigos, Seimo komitetų ir komisijų darbotvarkės, Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriaus pranešimai žiniasklaidai, talpinami Seimo internetiniame puslapyje. Pagal pasirinktus kriterijus – naujumo, aktualumo (baigtinis sprendimas, kuris gali turėti įtakos ekonomikai ir žmogaus socialinei padėčiai) ir konflikto – tirta, kokie klausimai ir kaip buvo pristatyti visuomenei pasirinktose Lietuvos televizijos žinių laidoje: TV3, LNK vakaro žiniose ir LRT „Panoramoje“. Taip pat buvo analizuojama, koks yra pirmųjų penkių žiniose pristatomų naujienų kontekstas, kurioje žinių laidos vietoje ir kaip (reportažu ar bėgančios eilutės pranešimu) buvo pateikta informacija, susijusi su Seimo politine darbotvarke. Prieduose pateikiama informacija apie kiekvienos nagrinėtos dienos penkis svarbiausius parlamento darbotvarkės klausimus ir penkias pirmąsias naujienas, kurios buvo transliuojamos tam tikros televizijos žinių laidoje.

1 lentelė. Tyrimo metu nagrinėtų dienų darbotvarkės klausimų skaičius ir kiek jų buvo transliuota.

Data	Parlamento darbotvarkės klausimų skaičius	Kiek klausimų ištransliavo:			
		LRT „Panorama“	TV3 Žinios	LNK Žinios	Iš viso atspindėtų klausimų žiniasklaidoje (procentais)
Lapkričio 17	12	1	3	4	30
Lapkričio 22	21	1	1	1	2
Lapkričio 23	34	0	0	0	0
Lapkričio 24	30	1	1	0	6,6
Lapkričio 29	33	0	0	0	0
Lapkričio 30	113	1	3	2	3,5
Gruodžio 8	56	1	6	2	8,3

Lapkričio 17 dieną trijų Lietuvos televizijų žinių laidose – LRT „Panoramoje“, TV3 ir LNK „Žiniuose“ – buvo informuota apie du Seimo darbotvarkėje numatytus projektus ir du nutarimus. Tik vienas Seimo darbotvarkės punktas – nutarimas dėl Respublikos Ministro Pirmininko – Sauliaus Skvernelio – kandidatūros atspindėjo visų trijų televizijų žinių laidose, buvo pateiktas laidos pradžioje (pirmasis reportažas). Galima daryti prielaidą, kad šis Seimo darbotvarkės klausimas atitiko visus naujienų atrankos kriterijus - naujumo (kalbama apie naujos valdžios

formavimą), aktualumo (reikšminga socialiniu ir ekonominiu aspektu, nes Vyriausybė yra atsakinga už valstybės biudžetą, įstatymų vykdymą), konflikto (neaišku, ar Seimas pritaris siūlomai kandidatūrai) kriterijus. Apie dvi tą dieną pasirašytas rezoliucijas – „Dėl padėties Ukrainoje ir sankcijų Rusijos Federacijai“ ir „Dėl strateginės Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų partnerystės“, kurios atitiko mažiau, t.y., du – naujumo ir konflikto kriterijus, pranešta tik dviejų – LNK ir TV3 kanalų laidoje, bėgančios eilutės pranešime. Tai, kad Lietuva remia Ukrainos suverenitetą ir nežada švelninti sankcijų Rusijos Federacijai atitinka naujumo ir konflikto kriterijus, nes atskleidžia naujosios valdžios laikyseną Rusijos ir Ukrainos konflikto klausimu. Antroji pasirašyta rezoliucija taip pat atitinka šiuos du naujienų atrankos kriterijus, nes nurodo, kad valstybė įsipareigoja iki 2018 m. didinti finansavimą (aktualumo kriterijus), tam, kad prisidėtų prie tarptautinių karinių operacijų (konflikto kriterijus). Vertėtų pažymėti, kad apie nutarimą „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pranešta tik vienos televizijos (LNK) žinių laidoje, nors ši naujiena atitinka net tris atrankos kriterijus - naujumo, nes formuojama nauja valdžia, visuomenei svarbu, kas vadovaus komitetams, aktualumo – nes atskirų komitetų sprendimai reikšmingi visuomenės grupėms socialiniu bei ekonominiu aspektu), konflikto (kodėl komiteto pirmininku tapo vienas, o ne kitas asmuo). Galiausiai, apie dar vieną nutarimą - išrinktus 15 delegacijos atstovų į „Baltijos Asamblėją“ – neinformavo nei vienos analizuotos televizijos žinių laida, nes šis nutarimas veikiausiai atitiko tik vieną - naujumo kriterijų (išrinkta nauja delegacija).

Taigi remiantis gautais duomenimis, galime teigti, kad lapkričio 17 dieną Seimo darbotvarkėje buvę klausimai (pavyzdžiui, pateikta Sauliaus Skvernelio kandidatūra), kurie atitinka visus naujumo, aktualumo ir konflikto kriterijus, atsispindėjo bent vieno televizijos kanalo žinių laidoje, o tie, kurie atitiko du ar mažiau naujienų atrankos kriterijų ne visada buvo įtraukti į žiniasklaidos darbotvarkę. Išanalizavus pirmąjį trijų televizijos kanalų laidų naujienų penketuką (žr. 1-ą priedą), galima daryti prielaidą, kad Seimo darbotvarkės skyriai, atitinkantys mažiau

nei tris naujienų atrankos kriterijus, nepateko į žiniasklaidos temų tvar-karaštį ir dėl kitų aktualių naujienų susijusių su vidaus, užsienio politi-ka, nelaimėmis, kriminaliniais nusikaltimais.

Lapkričio 22 d. pagrindinė žinia, kurią transliavo visos pasirinktos televizijos žinių laidos, buvo S. Skvernelio paskyrimas Ministru Pirmininku, ši žinia atitinka naujumo ir aktualumo kriterijus. Remiantis ži-nutės turiniu, galime teigti, kad Ministro Pirmininko išrinkimas svarbi žinia Lietuvos gyventojams: juk naujai paskirtasis premjeras savo parei-gas (tikėtina) eis ketverius metus. LRT „Panorama“ ir LNK žinių laida šią naujieną iškėlė į viršų, ji tapo pirma. TV3 žinių laida šią naujieną pa-skelbė trečią. Pirmosios dvi naujienos: pirmoji – tragedija Pakruojo raj., nuskendo mažametis berniukas, o antroji – didžiausio masto pedofilų klanas. Televizijos transliuotojai dalį įvykių perteikė bėgančia eilute: TV3 žinių laida su Seimu susijusias žinias pateikė 5 iš 6¹; žinutės susiju-sios su kandidatais į valdančiųjų vietas, jos atitinka naujumo ir aktualu-mo kriterijus. LNK bėgančia eilute pranešė šią žinią: „Krašto apsaugos ministerija: dislokavusi naujas raketas Kaliningrade, Rusija nenori, kad į Baltijos šalis atplauktų NATO laivai.“ Šioje žinutėje atsispindi konflik-to kriterijus, galima įžvelgti Rusijos keliamą pavojų Baltijos šalims.

Apžvelgus dienos naujienas (žr. 2-ą priedą) galima teigti, kad Mi-nistro Pirmininko išrinkimas Seime Lietuvos transliuotojams pasirodė svarbi žinia, tad remiantis naujumo ir aktualumo kriterijais ši žinia buvo pateikta tarp pirmų trijų naujienų. Nors tame pačiame Seimo posėdyje buvo svarstyti nutarimai dėl Seimo delegacijos į tarptautines asamblėjas ir taip pat priimti nutarimai dėl Antikorupcijos komisijos, Energetikos,

¹ „Seimas pritarė, jog 46-erių metų Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos kandidatas, buvęs policijos vadovas ir vidaus reikalų ministras S. Skvernelis būtų skiriamas prem-jeru“, „Už S. Skvernelio skyrimą premjeru balsavo 90 parlamentarų, prieš buvo 4, susi-laikė 33 Seimo nariai“, „Buvęs Lietuvos banko Finansinių paslaugų ir rinkų priežiūros departamento direktorius V. Šapoka yra kandidatas į finansų ministrus“, „Seimo BFK vadovas S. Jakeliūnas, kuris iki šiol „valstiečių“ buvo įvardijamas kaip pagrindinis kan-didatas, tapti finansų ministru“, „Seimo pirmininko sekretoriatui vadovaus politikos mokslų daktarė, VDU Politikos mokslų ir diplomatijos fakulteto prodekanė G. Žukai-tė“, „Parlamentarai patvirtino visų 15 Seimo komitetų vadovybę“.

Jaunimo ir sporto reikalų, Konstitucijos komisijos sudarymo, tačiau šios naujienos nebuvo pateiktos per nacionalinę Lietuvos televiziją, nors, remiantis atrankos kriterijais, svarstyti nutarimai, atitinka aktualumo kriterijų. Šie pranešimai nebuvo rodomi per pasirinktų televizijų žinių laidą, nes aktualias Seimo naujienas užgožė buitinės Lietuvos ir pasaulio naujienos.

Lapkričio 23 dieną Seime vyko Audito, Biudžeto ir finansų, Ekonomikos, Europos reikalų, Kaimo reikalų, Nacionalinio saugumo ir gynybos, Socialinių reikalų ir darbo, Sveikatos reikalų, Užsienio reikalų ir Žmogaus teisių komitetų posėdžiai, kurių metu buvo svarstomi 34 klausimai. Seniūnų sueigos, Seimo ir komisijos posėdžių tą dieną nebuvo, tačiau vyko Seimo valdyba.

Nė vienoje iš pagrindinių Lietuvos televizijų žinių laidoje – Nacionalinio transliuotojo (LRT), TV3 ir LNK – nei reportažų metu, nei bėgančia eilute nebuvo paminėtas nė vienas klausimas, tą dieną svarstytas Seimo komitetų ar Seimo valdybos posėdžiuose, tačiau peržvelgus svarstytus klausimus ir priimtus nutarimus, galima teigti, kad visuomenei aktualių ir reikalingų pristatyti klausimų buvo.

Pavyzdžiui, Audito komitete vyko 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto svarstymas, o jo metu pateikti siūlymai ar priimti pakeitimai visuomenei tikrai yra aktualūs, nes neabejotinai turės reikšmės šalies gyventojų ekonominėms ir socialinėms sąlygoms. Taip pat ši žinia, pristatyta žiniasklaidoje, atitiktų naujumo kriterijų, nes iki gruodžio 22 dieną vyksiančio Seimo posėdžio buvo teikiami pasiūlymai ir pakeitimai šiam įstatymui. Biudžeto ir finansų komitete vyko Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Ši tema visuomenei taip pat yra aktuali, taip pat išvelgiamas ir konfliktas, nes visuomenėje dėl alkoholio akcizų didinimo nebuvo vieningos nuomonės: viešoje erdvėje nuolat vyksta diskusijos, o šiuo įstatymu siūlyta iki 2020 metų suvienodinti akcizus visiems alkoholiniais gėrimams.

Seimo Ekonomikos komiteto posėdyje vyko klausymai, kurių metu buvo nagrinėjami Viešųjų pirkimų įstatymo projektai. Šis klausimas ver-

tas žiniasklaidos dėmesio dėl to, kad įstatymu siekiama užkirsti kelią valstybės pinigų švaistymui, o tai rūpi kiekvienam atsakingam piliečiui. Lapkričio 23 dieną Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvaistė Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projektą (Nr. XIIP-4543) ir, „atsižvelgdamas į valstybės finansines galimybes, nusprendė pritarti Vyriausybės pateiktam įstatymo projektui, kuriuo rekomenduojama atlyginimų nekelti ir palikti tą patį, 130,5 euro atlyginimo dydį“. Šis klausimas aktualus visuomenei dėl to, kad nors minimalią algą per pastaruosius metus kėlė bent keletą kartų, bazinis valstybės tarnautojo atlyginimo dydis nekito nuo 2009 metų, kai buvo sumažintas. Taip pat Sveikatos reikalų komitetas posėdyje nusprendė siūlyti Vyriausybei 83 3000 eurų padidinti valstybės biudžeto asignavimus 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetui. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetas yra vienas iš bazinių sveikatos apsaugos sistemos dalykų, o stokoiant lėšų, gali būti neužtikrinamas valstybės garantuojamas gydymas, todėl visuomenei šis klausimas ypatingai aktualus, nes tiesiogiai liečia jų gyvenimą. Šie trys pastarieji komitetų nutarimai buvo paminėti tarp lapkričio 23-osios dienos Seimo pranešimų žiniasklaidai.

Nacionalinio transliuotojo žiniuose pirmenybė buvo teikiama lapkričio 23 d. minimai Lietuvos kariuomenės dienai, o TV3 ir LNK vakaro bei vėlyvosiose vakaro žiniuose – žiniai apie mirusį nuo meningokoko infekcijos septynių mėnesių kūdikį (žr. 3-ią priedą).

Antrojo reportažo metu TV3 pristatė naujojo premjero Sauliaus Skvernelio valdas, o LNK didelį dėmesį skyrė naujojo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkės teologijos mokslų disertacijai. LRT trečio žinių reportažo metu buvo pristatomas Europos Parlamento susirūpinimas dėl Rusijos ir islamistų skleidžiamos priešiškos propagandos, TV3 – 31-erių metų vyro mirtinas susižalojimas, o LNK – šildymo kainų situacija. Beje, minėtas įvykis apie 31-erių metų vyro mirtiną susižalojimą LNK žiniuose parodytas tik antroje žinių pusėje, nors anonse jis buvo pristatytas trečias. Tai leidžia daryti išvadą, kad žiniasklaida tikisi šiuo pranešimu suintriguoti žiūrovus ir siekia išlaikyti juos prie televizijos ekranų kuo ilgiau. Ketvir-

tasis reportažas LRT buvo skirtas skrydžių bendrovės „Lufthansa“ pilotų streikui, dėl kurio buvo atšaukti 900 skrydžių, TV3 – minimą Lietuvos kariuomenės dieną, o LNK – prekybą žmonėmis Ukrainoje. Penktojo reportažo metu LRT buvo kalbama apie Didžiojoje Britanijoje iki galvos nuteistą kalėti parlamentarės, agitavusios prieš Brexit, nužudymą, TV3 skyrė dėmesį JAV Baltuosiuose rūmuose vykusiai „Prezidento laisvės medalių“ įteikimo ceremonijai, o LNK – apie galimas Algirdo Butkevičiaus vyriausybės ministrų darbo perspektyvas.

Peržvelgus lapkričio 23 dieną trijų televizijų žinių laidas, kuriuose nebuvo atkreiptas dėmesys į nė vieną tą dieną Seime svarstytą klausimą įvairių komitetų ir Seimo valdybos posėdžių metu, galime teigti, kad žiniasklaida kuria temų tvarkaraštį neatsižvelgiant į parlamento darbotvarkę ir jos metu svarstomus klausimus ar priimamus sprendimus, nors jie ir yra aktualūs visuomenei.

Lapkričio 24 d. iš politinės darbotvarkės buvo pranešta tik apie kitų metų biudžeto svarstymą. Tai LRT „Panorama“ ir TV3 žinios pranešė kaip antrą žinią. Tą dieną buvo paskelbtos siūlomų ministrų pavardės, todėl galima daryti prielaidą, kad ši naujiena nustelbė Seimo darbotvarkę. Ministrų paskelbimo naujiena pasirinkta pagal naujumo ir aktualumo kriterijų: išrinkus naują valdžią, visuomenei rūpi kas dirbs Vyriausybėje. Biudžeto svarstymo naujiena pasirinkta tik pagal aktualumo kriterijų: tai nėra nauja, nes tai dar ne galutinis jo svarstymas, tačiau svarstomi klausimai turi reikšmės visuomenės socialinei padėčiai. Šią dieną Seimas svarstė (žr. 4-ą priedą) 2017 m. Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto, 2017 m. Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo, Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo ir Socialinių paslaugų įstatymo 2 straipsnio pakeitimo projektus. Taip pat svarstė Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo straipsnių pakeitimo ir 46 straipsnio pripažinimą netekusiu galios. Be to, tą dieną Seimas patvirtino Seimo komisijas. Nė viena iš šių naujienų nebuvo pranešta per televizijos žinių laidas, nors svarstyti klausimai galėtų būti pasirinkti pagal aktualumo kriterijų.

Kitos skelbtos žinios (žr. 4-ą priedą) po biudžeto apėmė užsienio naujienas: Europos parlamento (EP) ir Ukrainos derybos dėl bevizio režimo (visi kanalai), EP siūlo išaldyti derybas su Turkija dėl stojimo į Europos Sąjungą (LRT), EP numato kovoti su Rusijos propaganda (TV3). Galima teigti, kad užsienio naujienos pasirinktos pagal konflikto kriterijų, nes pabrėžiamos derybų, nesutarimų ar draudimų situacijos. LNK žiniuose prioritetas skirtas naujienoms, susijusios su socialinėmis problemomis: antra naujiena buvo apie meningokoko infekciją ir skiepių trūkumą, trečia – apie kitąmet sunkėjančias ekonomines gyventojų sąlygas. Daroma prielaida, kad jos parinktos pagal aktualumo kriterijų.

Lapkričio 29 dieną LRT „Panorama“ LNK ir TV3 „Žinios“ nepranešė nei vienos žinios apie tą pačią dieną Lietuvos Respublikos Seimo posėdyje vykusius svarstymus, nutarimus ir kitus reikšmingus klausimus. Pirmasis klausimas, kuris buvo svarstomas Seimo posėdyje buvo apie tai, jog verslininkai negali į sveriamų prekių masę ir kainą įskaičiuoti šiai prekei sverti ir pakuoti naudojamos pakavimo medžiagos masę ir vertę. Šis Seimo svarstymas atitinka aktualumo kriterijų – visuomenė turi būti informuota apie sveriamų prekių pasikeitimus, tačiau žiniasklaida apie šiuos Seimo posėdžio svarstymą nereagavo ir nepateikė nei LRT „Panoramoje“, nei LNK, nei TV3 žinių laidoje. Antrasis Seimo darbotvarkėje išskirtas įstatymo pakeitimas – turtinės ir neturtinės žalos atlyginimas. Minėtas įstatymo pakeitimas atitinka aktualumo kriterijų – visuomenei naudinga ir vertinga žinoti, jog padaryta žala gali būti atlyginta. Taip pat šis įstatymo pakeitimas turi įtakos žmogaus socialinei padėčiai. Nepaisant išvardintų argumentų - nė vienas transliuotojas šios žinios nepateikė nei reportažo, nei bėgančios eilutės pranešimo forma. Trečiasis įstatymo pakeitimas - mokslo ir švietimo įstatymo pakeitimas, kuriame nurodoma, jog nuo 2018 metų studentams, stojusiems į aukštąsias mokyklas reikia išlaikyti bent vieną valstybinį brandos egzaminą. Taigi šis įstatymo pakeitimas atitinka naujumo kriterijų: visuomenė apie mokinius, kurie 2018 metais baigs mokyklas turi žinoti, jog jie turės išlaikyti vieną valstybinį egzaminą. Taip pat minėtas įstatymo pakeitimas atitinka aktualumo kriterijų – šis įstatymas skirtas tai visuomenės daliai, kuri turi vai-

kų, 2018 metais stosiančių į aukštąsias mokyklas. Tačiau ši naujiena taip pat nebuvo transliuojama minėtose žiniuose. Narkotikų ir psichotropinių medžiagų pirmtakų kontrolės įstatymo vieno iš straipsnių pateikimas buvo taip pat įtraukas į Seimo posėdžio darbotvarkę, tačiau nepataisant to, jog šis įstatymo vieno iš punktų svarstymas atitinka vieną iš kriterijų – aktualumo, nei LRT, nei LNK nei TV3 jokia forma šios žinios nepateikė. Paskutinis aktualus Seimo posėdžio dienotvarkės klausimas – LR valstybės apdovanojimų įstatymo priėmimas. Šis priėmimas pažymi, jog „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu apdovanojami asmenys, garsinantys Lietuvos vardą kultūros, mokslo, švietimo, verslo, gamybos, sveikatos, socialinės apsaugos, karybos, sporto, ūkio bei kitose srityse, už humanitarinę pagalbą Lietuvai, taip pat motinos, pagimdžiusios ir užauginusios bei gerai išauklėjusios 5 ir daugiau vaikų. Šis Seimo posėdžio darbotvarkės klausimas atitinka aktualumo kriterijų – visuomenė turi žinoti kada jie gali būti apdovanoti „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu. Nepaisant šio kriterijaus minėti kanalai nepateikė šios žinios.

Visa tai rodo, kad žiniasklaida nesistengia pateikti visuomenei aktualių Lietuvos Respublikos Seime svarstomų klausimų. Svarbu paminėti, jog analizuojamą dieną Seimo valdybos priimtų dokumentų nebuvo, komitetų posėdžiai ir seniūnų sueiga nevyko, įstatymo projektų svarstymų irgi nebuvo. Seimo Pirmininko darbotvarkė buvo pateikta pranešime žiniasklaidai, tačiau apie jokią įvykį, susijusį su Seimo Pirmininko darbotvarkė, pasirinkti transliuotojai LRT, LNK ir TV3 nepateikė. Galima daryti prielaidą, jog žiniasklaidai Seimo Pirmininko dienotvarkė nepasirodė įdomi ir neatitiko šių kriterijų - naujumo, aktualumo (baigtinis sprendimas, kuris turės įtakos ekonomikai ir žmogaus socialiniai padėčiai) ir konflikto. Būtent dėl šių priežasčių žiniasklaida nei reportažo nei bėgančios eilutės pranešimo formose nepateikė. Pranešime spaudai Seimo Pirmininkas V. Pranckietis išreiškė užuojautą dėl kompozitoriaus J. Andrejevo mirties, tačiau žiniasklaidoje – LRT Panoramoje – buvo reportažas tik apie tai, jog J. Andrejevas mirė. Apie Seimo Pirmininko išreikštą užuojautą nebuvo užsiminta. LNK ir TV3 žinios apie kompozitoriaus mirtį išvis nepranešė. Gabrielės

Petkevičaitės Bitės medalio „Tarnaukite Lietuvai“ kandidatų vertinimo komisija pateikė pranešimą spaudai, kuriame buvo kviečiama teikti kandidatūras, tačiau nė vienas kanalas savo žiniose nei viena prieš tai minėta forma apie tai nepranešė. Vadinasi, galima teigti, kad tiek LRT, tiek LNK ir TV3 Žinios nesistengia parodyti visuomenei apie Seimo posėdžiuose vykstančius svarstymus, nutarimus ir kitus klausimus, kurie yra aktualūs Lietuvos žmonėms.

Detalizuojant naujienų laidų pirmas penkias naujienas (žr. 5-tą priedą) LRT „Panoramos“ pagrindinė žinia, jog prezidentė patvirtino 17-os vyriausybės sudėtį yra vienintelė žinia, susijusi su Lietuvos politika. LNK žiniose nebuvo atskleistų klausimų, kuriuos tą dieną nagrinėjo Lietuvos Respublikos Seimas. Pirmoji žinia buvo apie tai, kad Kazlų Rūdoje rastas vaikas, kuris pusę paros praleido tvarte. Galima daryti išvadą, jog LNK Žinios siekia pirmuoju reportažu atskleisti tai kas liečia visuomenei reikšmingus socialinius klausimus. TV3 žinios skirtingai negu LNK ir LRT pirmą žinią pateikia apie sudėtingas oro sąlygas Lietuvoje – dužo mašinos dėl sunkių eismo sąlygų - ši žinia rodo, kad TV3 pateikia visuomenei reikšmingus klausimus, kurie nėra susiję su Seimo Posėdžio darbotvarke.

Antra žinia buvo apie pabėgėlius – kokias problemas jie patiria būdami Lietuvoje. LNK antruoju reportažu parodė, jog įvyko Brazilijos futbolo komandos lėktuvo katastrofa. Ši žinia sutapo su LRT „Panoramos“ žinia, kuri reportažo forma LRT Panoramoje buvo pateikta kaip trečia. Antra žinia TV3 žiniose buvo apie D. Gineikaitės skandalą dėl avarijos, kurią padarė būdama neblaivi.

Trečia žinia LRT „Panoramoje“ apie Brazilijos futbolo komandos nukritusį lėktuvą. LNK Žinios pateikia reportažą, kuris yra susijęs su Lietuvos politika – Dalia Grybauskaitė sako, kad nauji ministrai teikia vilties. TV3 žinios pateikia korupcijos skandalą – Girdauskas ir socialdemokratai kaltinami, kad teikia paramą „Reventus“. Remti „Lietuvos geležinkeliai“.

Ketvirta žinia LRT Panoramoje buvo iš kultūros srities – Juozui Statkevičiui įteiktas aukščiausias kultūros ministerijos apdovanojimas.

LNK ketvirtą iš penkių žinių pateikė, jog bus nauji mokesčiai turintiems daugiau nei vieną būstą – Maldeikienė nori didinti neapmokesstinamų pajamų dydį. TV3 žinios tik ketvirtu reportažu transliuoja, jog dužo Brazilijos futbolo komandos lėktuvas.

Penktoji žinia, kurią transliavo LRT Panorama buvo apie tai, jog už korupciją sulaikytas Kauno rajono valdininkas Kęstutis Povilaitis. LNK paskutinę žinią pateikė jog ugniagesiai pelkėje rado merdėjantį žmogų. Penktoji žinia sutapo su LRT žinia, jog pabėgėliams Lietuvoje gyventi sunku. Taigi apibendrinant analizuojamos dienos žiniose atsispindi informacija, kuri nėra susijusi su Lietuvos Respublikos Seimo nutarimais. Nei LRT, nei LNK, nei TV3 visiškai neperteikia informacijos apie tai, kas tą dieną vyko Seimo posėdyje. Tai rodo, kad žiniasklaida kuria savo tvarkaraštį neatsižvelgdama į Seime vykusį posėdį.

Lapkričio 30 dieną pagrindiniuose (populiariausiuose) lietuviškuose televizijos kanaluose – LRT „Panoramoje“, TV3 ir LNK buvo informuota (reportažu arba bėgančios eilutės pranešimu) apie penkis Seimo tos dienos darbotvarkėje numatytus įvykius. Nacionalinis transliuotojas atskiru reportažu informavo, kad Seimo Biudžeto ir finansų komiteto posėdyje kartu su Viešųjų pirkimų tarnybos vadove Diana Vilyte aptartos viešųjų pirkimų problemos. Darytina prielaida, kad ši naujiena buvo susijusi su anksčiau įvykusi skandalingu įvykiu Krašto apsaugos ministerijos kuruojamoje Lietuvos kariuomenėje, kur, kaip įtariama, galėjo įvykti neskaidrūs viešieji pirkimai. Todėl ši žinia nėra nauja, bet atitinka konflikto ir aktualumo kriterijus (siekiama užkirsti kelią valstybės biudžeto lėšų švaistymui). Komerciniai kanalai tokios informacijos nepateikė. Skirtingai nei LRT, LNK ir TV3 informavo apie Seimo Kultūros komiteto kritiką dar ankstesnės Vyriausybės parengtam Valstybės šimtmečio minėjimo planui. Tai atitiktų naujumo kriterijų, tačiau kelia abejonių dėl aktualumo, nes nėra aišku, kiek problema darys įtaką visuomenei ekonominiu ir socialiniu aspektu. Konflikto kriterijaus užuomazgos matomos nebent tuo kampu, jog vėliau buvo paskelbta apie tautinių kostiumų pirkimą būsiamiems pirmokams, o tai sukėlė gan audringą visuomenės reakciją socialiniuose tinkluose.

Švietimo ir mokslo komiteto sprendimą pritarti valstybinių universitetų tinklo optimizavimui galima laikyti svarbiu, todėl jam taikomas aktualumo ir konflikto kriterijus (visuomenėje nėra vieningos nuomonės dėl universitetų tinklo optimizavimo būtinumo), tačiau tai nėra visiškai nauja žinia. Minėtuose komitetuose taip pat pritarta naujai sudarytos Laisvės premijų komisijos kvietimą teikti pretendentes Laisvės premijai. Ši naujiena atitinka naujumo kriterijų, tačiau kelia abejonių dėl jos aktualumo visuomenei ir konflikto kriterijaus. Reiktų pažymėti, kad ši informacija buvo nurodyta prie Seimo pranešimų žiniasklaidai. TV3 dar informavo apie Antikorupcijos komisijos ir Audito komiteto sprendimą siekti gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių įmonių, kam ir kiek finansinės paramos jos skyrė per pastaruosius kelerius metus. Galime teigti, kad ši naujiena atitinka naujienos pateikimo naujumo, aktualumo ir konflikto kriterijus, nes daro įtaką šalies ekonominei būklei (dažnai nustatomi atvejai, kad valstybės įmonės neteisėtai naudoja valstybės lėšas), o taip pat ir konflikto kriterijų - galimi korupcijos atvejai.

Apibendrinus lapkričio 30 dienos žiniasklaidoje pateiktų Seimo darbotvarkės klausimų analizę, galime teigti, kad dažnai kriterijai, pagal kuriuos atrenkamos Seimo darbotvarkės naujienos, nėra aiškūs. Kartais jie neatitinka nei naujumo, nei aktualumo, nei konflikto kriterijų reikalavimų. Labiausiai dominuojantis – konflikto kriterijus. Todėl daroma prielaida (žr. 6-tą priedą), kad dauguma naujienų parenkamos pagal Seimo teikiamą informaciją žiniasklaidai (Seimo internetiniame puslapyje, LNK ir TV3 atveju) arba susijusios su skandalingu įvykiu – antai, LRT reportažas apie viešuosius pirkimus.

Gruodžio 8-ą dieną trys pagrindiniai TV kanalai – LRT, TV3 ir LNK – žiniose pranešė šešias naujienas apie tą pačią dieną Seime vykusius svarstymus ir nutarimus. TV3 paskelbė šešias naujienas iš Seimo darbotvarkės, LRT – 2, o LNK – 1 naujieną.

Visos trys televizijos atskirais reportažais pranešė apie Seimo projekto dėl kompensacijų krizės metu sumažintoms pensijoms išmokėjimo pateikimą. Visose žinių laidose ši naujiena buvo trečia. Pastaroji naujiena atitinka aktualumo kriterijų: nutarimas svarbus pensijinio am-

žiaus žmonėms. Likusias naujienas apie Seimo nutarimus visos trys TV pranešė bėgančia eilute. TV3 – apie Seimo nutarimą uždrausti bet koki tabako gaminių pardavimo skatinimą, Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo projekto patvirtinimą (galima teigti, jog šios dvi naujienos atitinka konflikto ir aktualumo kriterijus), Metro konvencijos ratifikavimo projekto patvirtinimą, Atmintinos – Teismo dienos patvirtinimą; šios dvi naujienos atitinka naujumo ir aktualumo kriterijus, nors neturinčios plačios reikšmės. TV3 ir LRT žiniuose buvo pranešta apie Akcizų įstatymo projekto pateikimą, ši naujiena atitinka naujumo ir aktualumo kriterijus. Nagrinėtą dieną per analizuotų transliuotojų žinias komitetų darbotvarkė nebuvo paminėta (gruodžio 8-ąją dieną dirbo du komitetai – Kultūros ir Žmogaus teisių).

Išanalizavus pirmųjų naujienų penketuką (žr. 7-tą priedą), išryškėjo tokia situacija: TV3 ir LNK išskirtinai pateikia naujienas vien iš Lietuvos – pirmoje ir antroje naujienose pranešama apie plikledį ir jo sukeltus sunkumus bei žmonių traumas Vilniuje ir visoje Lietuvoje (visuomeninis transliuotojas taip pat žinias pradėjo šia naujiena). LRT po šios naujienos pranešė apie S. Skvernelio siūlymą į Teisingumo ministro postą paskirti M. Vainiūtę. Visi trys transliuotojai trečiają naujiena pasirinko Seimo tą dieną svarstytą klausimą dėl Valstybinių socialinio draudimo senatvės pensijų ir valstybinių pensijų, sumažintų dėl draudžiamųjų pajamų turėjimo, kompensavimo įstatymo Nr. XII-1923 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto – žiniuose buvo pranešta apie dėl krizės metu sumažintų pensijų kompensavimą žmonėms. LNK žiniuose tai buvo vienintelė naujiena iš gruodžio 8 d. Seimo darbotvarkės. Transliuotojai LNK ir TV3 4-ąją naujiena pasirinko R. Karbauskio idėją kiekvienam ikimokyklinio amžiaus vaikui padovanoti po tautinį kostiumą. 5-ąją naujiena tiek TV3, tiek LNK pasirinko pramoginį pranešimą. Visuomeninis transliuotojas LRT 4-ąją ir 5-ąją naujiena atitinkamai pasirinko pranešimus apie bevizio režimo ES įteisinimą Ukrainai ir Gruzijai bei ES ir Europos parlamento susitarimus dėl naftos ir dujų.

Taigi galima teigti, kad nagrinėtų televizijų žinių laidoje pateikiamų naujienų apie Seimo darbotvarkę atranka yra atsitiktinė. Skelbtos nau-

jienos, atitinkančios visus tris šiame darbe nagrinėtus kriterijus, tačiau nėra aiškus naujienų iš Seimo pristatymo pasirinkimas – t. y., pateikiamos naujienos nuo socialiai reikšmingų visuomenei iki naujienų, kurių per vakaro žinias galima neskelbti, todėl galima teigti, kad aiškių atrankos kriterijų nėra. Pirmosios penkios kiekvienos kanalo žinių naujienos apima didelį spektrą - nuo oro sąlygų aptarimo iki pramoginių pranešimų, todėl svarbu paminėti, jog televizijos renkasi skelbti labiau lengvo turinio naujienas, nei svarbias ir aktualias Lietuvos piliečiams.

Apibendrinus nagrinėtų dienų televizijos žinių pagrindines naujienas, darome šias **išvadas**:

1. Žiniasklaidos temų tvarkaraštyje Seimo darbotvarkė užima labai nedidelę dalį. Kriterijai, pagal kuriuos žurnalistai atrenka naujienas, nėra labai aiškūs. Kartais parinktos naujienos neatitinka nė vieno – naujumo, aktualumo ar konflikto kriterijaus, o kartais tik vieną iš jų. Vis dėlto dominuojančiu reiktų laikyti konflikto kriterijų. Daroma prielaida, kad skandalingos žinios įdomiausios visuomenei. Kita vertus, tai, kad žurnalistai ima Seimo jau paruoštas pranešimo spaudai naujienas, iš dalies taip pat paaiškina naujienų atrankos kriterijų nesilaikymo faktą.

Svarbius politinius sprendimus dažnai užgožia buities klausimai, pavyzdžiui, šiuo metu tarp pagrindinių temų dažnai dominuoja švenčių aktualijos, o dauguma Seimo klausimų net nepatenka į pirmą svarbiausių naujienų penketuką. Išnagrinėjus pasirinktų televizijų žinių laidas, paaiškėjo, kad jos beveik nepranešė naujienų apie Seimo darbotvarkę, nagrinėjamus įstatymų projektus, komitetų veiklą (žr. 1-ą lentelę). Dažniausiai pranešimai buvo pavieniai arba didesnės apimties (pavyzdžiui, 2017 metų biudžeto svarstymas). Pagrindinės žinios naujienų laidose susijusios su skandalais, kasdienio gyvenimo problemomis ar tuo metu visuomenei aktualiomis minimomis datomis, šventėmis (žr. priedus).

2. Paskaičiuota, kad žiniasklaida atspindi vidutiniškai iki septynių procentų Seimo darbotvarkės klausimų (pavyzdžiui, lapkričio 30 dieną Seimo komitetuose buvo svarstomi 103 klausimai, o žiniasklaida in-

formavo tik apie 4). Todėl galima teigti, kad dėmesio politinei darbotvarkei skiriama minimaliai, o dauguma Seimo darbotvarkės klausimų dažnai būna nepranešami, o kai pranešami – tai ne visada būna pirma naujiena. Išimtimi galėtume laikyti tik lapkričio 17 dieną, kai net 30 procentų Seimo darbotvarkės klausimų pateko į žiniasklaidą, nes tuo metu dar tik formavosi valdžia ir darbotvarkėje svarstyti klausimų skaičius buvo santykinai mažas. Daroma išvada, kad naujienų laidų žurnalistams Seimo veikla neatrodo aktuali visuomenei, nes transliuojamas žinios dažniausiai yra susijusios su eilinio žmogaus kasdienio gyvenimo aktualijomis, skandalingais įvykiais, nelaimėmis arba su įsimintinomis datomis, progomis ir šventėmis. Kitaip tariant, dominuoja principas kalbėti apie tai, kas gali būti įdomu, o ne tai, kas naudinga.

3. Vis dėlto buvo atsižvelgta ir į tai, kad tyrimo laikotarpiu vyko valdžių keitimasis. Tad viena iš prielaidų, kodėl žiniasklaidos pateiktos Seimo naujienos nesulaukė didelio žiniasklaidos dėmesio, galėtų būti ta, jog naujai išrinktas Seimas dar nespėjo spręsti svarbių klausimų, todėl ir jo darbotvarkės pateikimas žiniasklaidoje buvo ne toks intensyvus ir apsiribojo ne ypač svarbia informacija.
4. Svarbu pažymėti, kad nėra aišku, kokiais kriterijais atrenkamos naujienos, patenkančios į žiniasklaidos akiratį. Galima spėti, kad žurnalistai dažniausiai transliuoja pranešimus spaudai arba informaciją, susijusią su neseniai vykusiais skandalingais įvykiais.
5. Pastebėta, jog vienas iš kriterijų, lemiančių žinios iš Seimo darbotvarkės patekimą į žiniasklaidą, galėtų būti tai, ar tą dieną priimtas teisės aktas yra aktualus didžiajai daliai Lietuvos gyventojų, nuo kada jis įsigalios, ar jo svarstymas nėra atidėtas vėlesniam laikui ir kaip jis paveiks visuomenės gyvenimą.

Literatūra

Fortunato John A., Martin Shannon E. The Intersection of Agenda-Setting, the Media Environment, and Election Campaign Laws. *In: Journal of Information Policy*. Vol. 6 (2016), pp. 129-153

Hardy Anne. The mechanisms of media storms. *In: From Media Hype to Twitter Storm*. Pp. 133 – 148.

Meulemann Heiner, Hagenah Jörg. Mass Media Research. *In: Building on Progress: Expanding the Research Infrastructure for the Social, Economic, and Behavioral Sciences German Data Forum, 2010*. P. 1173-1196

Vaišnys Andrius. Parlamentinė žurnalistika ir žiniasklaidos vaidmenys. *In: Vieši Seimo ryšiai su visuomene*. Vilnius, 2014, p. 256 – 279.

PRIEDAI

1 priedas. 2016 lapkričio 17 d. pagrindinių parlamento klausimų ir TV žinių pateikimo analizė

Nr.	5 aktualūs parlamento darbotvarkės klausimai	Pirmos 5-ios TV transliuotojo naujienos:		
		LRT „Panorama“	TV3 Žinios	LNK Žinios
1.	Nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“	Ministro pirmininko kandidatūros pateikimas	Saulius Skvernelis pristatytas kandidatu į Ministro Pirmininko postą	Prezidentė Seimui pristatė kandidatą į ministrus pirmininkus
2.	Rezoliucija „Dėl padėties Ukrainoje ir sankcijų Rusijos Federacijai“	Skvernelis pradėjo susitikimus su Seimo frakcijomis	Gabrielis Landsbergis netaps opozicijos lyderiu?	Mokesčių sumažinimas turgaus prekeiviams
3.	Rezoliucija „Dėl strateginės Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Amerikos Valstijų partnerystės“	Obama Berlyne susitiko su Angela Merkel	Valdantieji žada didinti draudimo įmokas	Komerciniai bankai privalės siūlyti nustatytą paslaugų krepšelį
4.	Nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komitetų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“	Donaldas Trumpas susitiks su Japonijos premjeru	Avarija Panevėžyje: autobusas pervažiavo pėsčiąją	Aukščiausiasis teismas baigė nagrinėti Darbo partijos bylą
5.	Nutarimas „Dėl Lietuvos delegacijos Baltijos Asamblėjoje“	Nėra „Brexit“ plano?	Šiauliuose du gaisrai	B.Obama Vokietijoje susitiko su Angela Merkel

2 priedas. Lapkričio 22 d. pagrindinių parlamento klausimų ir TV žinių pateikimo analizė

Nr.	5 aktualūs parlamento darbotvarkės klausimai	Pirmos 5-ios TV transliuotojo naujienos:		
		LRT „Panorama“	TV3 Žinios	LNK Žinios
1.	Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko kandidatūros“ projektas (dėl S. Skvernelio) (Nr. XIII P-16)	S. Skvernelis tapo Ministru Pirmininku.	Pakruojo raj. De-gučių kaime dviejų berniukų žaidimai baigėsi mirtimi, šešiametis berniukas nuskendo.	S. Skvernelis tapo Ministru Pirmininku.
2.	Dėl Seimo delegacijos Baltijos asamblėjoje pirmininko ir pavaduotojo	Pakruojo raj. De-gučių kaime dviejų berniukų žaidimai baigėsi mirtimi, šešiametis berniukas nuskendo.	Atskleistas didžiausio mąsto pedofilų klanas.	Pakruojo raj. De-gučių kaime dviejų berniukų žaidimai baigėsi mirtimi, šešiametis berniukas nuskendo.
3.	Dėl Seimo delegacijos Lietuvos Respublikos Seimo ir Lenkijos Respublikos Seimo ir Senato narių Asamblėjoje	Rusija ginkluoja Kaliningradą	S. Skvernelis tapo Ministru Pirmininku.	Atskleistas didžiausio mąsto pedofilų klanas.
4.	Dėl Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje,	Ukrainos karo vadas atvyko padėkoti Lietuvai už paramą.	Stasj Jakeliūną S. Skvernelis paskyrė Seimo komiteto vadovu.	Ant valstybinės žemės išdygo Sigito Gaidjurgio 9 statiniai, 4 savavališkai pastatyti privačioje valdoje iš viso 13 statinių.
5.	Dėl Seimo delegacijos NATO Asamblėjoje	D. Trumpas paskelbė 100 darbų valdymo planą, nori kad gamyba ir inovaciją liktu šalyje, nori pasitraukti iš Ramiojo vandenyno partnerystės	Dovilė Šakalienė susilaikė balsuodama už Skvernelio kandidatūrą į Ministro Pirmininko postą. Ji paskirta užsienio reikalų komiteto nare.	Rusija ginkluoja Kaliningradą

3 priedas. **Lapkričio 23 d. pagrindinių parlamento klausimų ir TV žinių pateikimo analizė**

Nr.	5 aktualūs parlamento darbotvarkės klausimai	Pirmos 5-ios TV transliuotojo naujienos:		
		LRT „Panorama“	TV3 Žinios	LNK Žinios
1.	Audito komitetas: 2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto svarstymas.	Lietuvoje paminėtos 98-osios Lietuvos kariuomenės metinės	Nuo žaibiško meningokoko mirė 7 mėn. kūdikis	Nuo meningokokinės infekcijos mirė 7 mėn. kūdikis
2.	Biudžeto ir finansų komitetas: Akcizų įstatymo Nr. IX-569 30 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto svarstymas.	JAV rengiasi NATO atgrasymo misijai Vidurio ir Rytų Europoje	Premjero Skvernelio namų valdos iš arti	Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkės teologijos disertacijos „analizė“
3.	Ekonomikos komitetas: Viešųjų pirkimų įstatymo projektų nagrinėjimas.	EP susirūpinęs dėl Rusijos ir islamistų priešiškos propagandos; priimta rezoliucija, šalys raginamos stiprinti strateginę komunikaciją prieš dezinformaciją	Pjaudamas malkas mirtinai susižalojo 31-erių metų vyras	Šildymo kainos
4.	Socialinių reikalų ir darbo komitetas: Valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio, taikomo 2017 metais, įstatymo projekto svarstymas.	Lufthansa atšaukė beveik 900 skrydžių dėl pilotų streiko	Lietuva švenčia kariuomenės dieną	Prekyba žmonėmis Ukrainoje
5.	Sveikatos reikalų komitetas: 2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto pagrindinis svarstymas.	UK iki gyvos galvos kalėti nuteistas parlamentarės žudikas	B. Obama Baltuosiuose rūmuose „Prezidento laisvės medaliais“ apdovanojo iškiliausius ir įtakingiausius šalies asmenis.	Ką dirbs buvę ministrai

4 priedas. **Lapkričio 24 d. pagrindinių parlamento klausimų ir TV žinių pateikimo analizė**

Nr.	5 aktualūs parlamento darbotvarkės klausimai	Pirmos 5-ios TV transliuotojo naujienos:		
		LRT „Panorama“	TV3 Žinios	LNK Žinios
1.	2017 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto svarstymas.	Saulius Skvernelis pristatė siūlomų ministrų pavardes.	S. Skvernelis pristatė siūlomų ministrų pavardes.	S. Skvernelis pristatė siūlomų ministrų pavardes.
2.	2017 metų Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto svarstymas.	Reportažas iš Seimo apie 2017 m. biudžeto projekto svarstymą.	Reportažas iš Seimo apie 2017 m. biudžeto projekto svarstymą.	Reportažas apie meningokoko infekciją.
3.	Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2017 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto svarstymas.	ES ir Ukrainos derybos dėl bevizio režimo.	Birštone siūloma išduoti „Birštoniečio kortelę“.	Ekonomistai teigia, kad algos nustos augti, o kainos didės.
4.	Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 36, 45, 47, 53, 54 ir 60 straipsnių pakeitimo ir 46 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto svarstymas.	Europos parlamentas siūlo įšaldyti derybas su Turkija.	ES numato kovoti prieš Rusijos propagandą.	ES ir Ukrainos derybos dėl bevizio režimo.
5.	Seimo nutarimai dėl Seimo komisijų sudarymo.	Iš EP traukiasi M. Schulzas	ES ir Ukrainos derybos dėl bevizio režimo.	Kinijoje sugriūvus pastoliams žuvo 67 žmonės.

5 priedas. Lapkričio 29 d. pagrindinių parlamento klausimų ir TV žinių pateikimo analizė

Nr.	5 aktualūs parlamento darbotvarkės klausimai	Pirmos 5-ios TV transliuotojo naujienos:		
		LRT „Panorama“	TV3 Žinios	LNK Žinios
1.	Civilinio kodekso 6.228(5), 6.228(13), 6.353, 6.362 ir 6.363 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.358(1) straipsniu įstatymo projekto svarstymas.	Prezidentė patvirtino 17 vyriausybės sudėti, dauguma ministrų - nepartiniai	Dužo mašinos dėl sunkių eismo sąlygų;	Kazlų Rūdoje rastas vaikas, kuris pusę paros praleido tvarte
2.	Civilinio kodekso 2.24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto svarstymas.	Pabėgėlių problemos gyvenant Lietuvoje	Gineikaitės skandalas dėl avarijos variojant išgėrus	Nukrito Brazilijos futbolo komandos lėktuvas
3.	Mokslo ir studijų įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XII-2534 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas.	Nukrito Brazilijos futbolo komandos lėktuvas	Kaltinami Girduškas ir socialdemokratai kad teikia paramą „Reventus“.	Dalia Grybauskaitė sako, kad nauji ministrai „teikia vilties“.
4.	Narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) kontrolės įstatymo Nr. VIII-1207 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto pateikimas.	Statkevičiui įteiktas aukščiausias kultūros ministerijos apdovanojimas.	Nukrito Brazilijos komandos lėktuvas	Nauji mokesčiai turintiems daugiau nei vieną būstą; Maldeikienė nori didinti neapmokestinamų pajamų dydį (ar apmokestinti daugiau nekilnojamą turtą dar labiau
5.	Valstybės apdovanojimų įstatymo NR. IX-957 37 straipsnio pakeitimo priėmimas	Sulaikytas Kauno rajono valdininkas	Pabėgėlių nenoras būti Lietuvoje.	Ugniagesiai merdėjantį žmogų rado pelkėje

6 priedas. Lapkričio 30 d. pagrindinių parlamento klausimų ir TV žinių pateikimo analizė

Nr.	5 aktualūs parlamento darbotvarkės klausimai	Pirmos 5-ios TV transliuotojo naujienos:		
		LRT „Panorama“	TV3 Žinios	LNK Žinios
1.	Ekonomikos komiteto uždaras posėdis „Viešųjų pirkimų situacija ir jos tobulinimas Lietuvoje“.	Pagojaus atsistatydinimas.	Pagojaus atsistatydinimas.	Pagojaus atsistatydinimas.
2.	Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymas	Kauno rajono savivaldybės administracijos vadovų suėmimas.	Naujasis sveikatos apsaugos ministras rengia nacionalinę alkoholio kontrolės programą.	Lūžiai ir traumas dėl slidžių kelių.
3.	Valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo veiksmų plano pristatymas.	Viešieji pirkimai pagal Seimo Ekonomikos komiteto darbotvarkę.	Ketina atverti plačiau pinigines šventiniam stalui ir kalėdinėms dovanoms.	Naujasis Seimo pirmininkas ruošiasi kovoti su socialine nelygybe - valstybinio ir privataus sektoriai turi būti vienodai reguliuojami.
4.	Valstybės kontrolės veiklos ir esminių viešojo sektoriaus problemų, nustatytų valstybinių auditų ir strateginių tyrimų metu, pristatymas.	Rinkimai Prancūzijoje.	Prekyba kalėdinėmis eglutėmis jau įsibėgėja.	Nelaimė vario kasykloje Lenkijoje.
5.	Tabako gaminių kontrolės įstatymas	Įvykiai Sirijoje.	Kyšininkavimo byla Kauno rajono savivaldybės administracijoje.	Tarptautinės karių pratybos.

7 priedas. **Gruodžio 8 d. pagrindinių parlamento klausimų ir TV žinių pateikimo analizė**

Nr.	5 aktualūs parlamento darbotvarkės klausimai	Pirmos 5-ios TV transliuotojo naujienos:		
		LRT „Panorama“	TV3 Žinios	LNK Žinios
1.	Seimo projekto pateikimas dėl kompensacijų krizės metu sumažintoms pensijoms išmokėjimo	Plikledis Lietuvoje	Plikledis Vilniuje	Plikledis Lietuvoje
2.	Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 3, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.	S. Skvernelis į Teisingumo ministro postą siūlo M. Vainiutę.	Traumos dėl plikledžio Lietuvoje	Panevėžyje šaligatviais prie privačių namų, jų savininkai rūpintis neturi.
3.	Akcizų įstatymo 23, 24, 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.	Seimas svarsto kitais metais gražinti skolas pensininkams (dėl per krizę sumažintų pensijų)	Seimas svarsto kitais metais gražinti skolas pensininkams (dėl per krizę sumažintų pensijų)	Seimas svarsto kitais metais gražinti skolas pensininkams (dėl per krizę sumažintų pensijų)
4.	Civilinio kodekso 6.228(5), 6.228(13), 6.353, 6.362 ir 6.363 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 6.358(1) straipsniu įstatymo projektas.	Ukrainiečiams ir Gruziniams bus suteikta galimybė į ES patekti be vizos.	Karbauskis žada kiekvienam ikimokyklinio amžiaus vaikui padovanoti po tautinį kostiumą.	Karbauskis žada kiekvienam ikimokyklinio amžiaus vaikui padovanoti po tautinį kostiumą.
5.	Sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-1367 39 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.	ES valstybės ir Europos parlamentas pasirašė susitarimus dėl naftos ir dujų.	Reportažas apie Baltijos šalių miestų Kalėdines eglutes.	Vokietijoje vyras padegė savo žmoną.